

Çarşamba Günleri Çıkar

NUHUN

Gemisi

Siyasi Mizah Dergisi

HEDİYESİ 10 KURUŞ

BAŞKA DERDİNİZ Mİ YOK BEYLER?..

BİR DAHA
S. O. S.

Mister Foster Dulles geçenlerde şöyle bir laf etti. Dedi ki: «Doğu Avrupa ve Akdeniz memleketleri, Amerikanın siyasi ve stratejik menfaatleri hududunu teşkil eder. Artık Rusyanın başka yerlere el atması gerektir.»

Bu sözlerden ilki netice çıkıyor. Birincisi, Akdeniz memleketleri -nin, binaenaleyh, Türkiyenin, artık Amerikan hakimiyeti altında olduğu; ikincisi de, Amerikanın Doğu Avrupa memleketlerinde gözü olduğu ve buralarda hakimiyeti altına almak için fırsat kolladığı neticesi.

Bizim gazetelerin «Ayandan Foster Dulles» diye bahsettikleri bu zatın hakiki hüviyeti, is ve tilcalet dünyasındaki yeri bilinmez -dikçe yukarıki sözlerin şümul ve önemini anlamak kabil olmaz. Mister Dulles, dünya nişel ticaretini avucunda tutan (International Nickel Company) adındaki inhisarçı şirketin müdürlerindendir. Birinci dünya harbinden sonra, Amerikan sermayesinin Almanyaya akmasını ve Almanyanın kalkınıp silahlanmasını sağlayan meşhur Dawes planının hazırlayıcılarından olan Foster Dulles, Münih anlaşması imzalandığı sırada Amerikan, İngiliz ve Alman inhisarçı sermayeleri -nin daha sıkı bir iş birliği kurması ve bu üç memleketin harbe aynı safta katılmaları için sansuz gayretler sarfetmiştir. Alman sermayesiyle kurulan (Schröder) bankasında ve almanca (Dillon Read and Company) bankasında özel menfaatleri vardır. Başkan Rooseveltin ölümünden sonra, Amerikan finans dünyasının bu maharetli temsilcisi, Vaşingtonun en nüfuzlu politikacıları sırasına geçince, Amerikan iş çevrelerinin ta sarlayıp da henüz gerçekleştiremedikleri planları, birer birer gerçekleştirmeğe başladı: (Schröder) bankası müdürlerinden general Draper Almanyaya yollandı; fabrikaların sökülmesi durduruldu; başlatına eski Hitlerci sahipleri getirildi; Amerikan sermayecileri bunlarla ortak oldular; nihayet Almanya'da bir hükümet kuruldu ve 25 senede dünyayı iki kere kana boyayan Almanyanın yeniden silahlanması kararlaştırıldı.

Gazetelerimizin «Ayandan Foster Dulles» diye bahsettikleri zat, işte bu Foster Dulles'tir.

Şimdi Mister Dulles'in yukarıki sözlerine, İngiliz mareşali Montgomery'nin Vaşington'da teklif ettiği bu harp planını ekliyeelim.

Mareşal diyor ki: «Yalnız Batı Avrupanın müdafaasıyla yetinmek hata olur. Kuzeyde, Danimarkada, güneyde, Balkanlarda ve bilhassa Türkiyede en kısa zamanda müstahkem mevki kurulmalıdır. Türkiye ve Danimarka da kurulacak bu müstahkem mevki, taarruzda müttefik ordularınca bir hareket üssü olarak kullanılabilir: Bu suretle müttefik orduları Doğu Avrupanın içerilerine, ta kalbine kadar girerler ve geniş (Devamı 4 de)

KÖPRÜ MÜ.. TÜNEL Mİ?..

İstanbul şehrine ne lâzım, köprü mü tünel mi, işte mesele burada

Büyük anketimizin sonuçlarını yayınlıyoruz

Pek mühterem valimiz Fahrettin Kerim bey, geçen vali Lütfi Kırdarın merdivenlerini gölgede bırakacak bir buluşla halkımızı hayran etti. Kanunı biliyorsunuz, İstanbul'da, Avrupa yakasından Asya yakasına (Affedersiniz, Anadolu'nun Avrupada olduğunu unutmuşum, düzeltiyorum) Avrupa yakasından Avrupa yakasına geçmek için ya bir köprü, ya bir tünelin inşası düşünüldü. Her iki projenin taraftarları hakkı deliller ileri sürüyorlar, biz aldığımız cevapları yayınlamakta vazifemizi yaptığımıza inanıyoruz:

— Önce sayın pro... meh... (o da değil) milletvekili Köprülünün fikrini sorduk. Nazikâne bir tavırla ciğerlerinin ucunu çiğniyerek şunları söyledi:
— Evet, Demokrat Partinin Genel Merkez ile Çankaya arasında bir tünel veya köprüden inşası meselesi etlil edilmişti, maalesef son günlerde «hâcet kalmadı» cevabı verildi, vallaha bilmem ki...
— Üstad, anlatamadım, İstanbulla tünel mi, köprü mü...
— Ha evet, Köprüllü, Köprüllü -

Hangisi kapitülâsyon!

Doktorlar tetikte...

Efendim mesele şöyle: Amerikalı vatandaşlar, (bizim memlekette bulunan Amerikalı vatandaşlar) bizim doktorları hegenmiyor-

lar, olura, kendi bilecekleri şey, gitsinler rAmerikada tedavi olsunlar diyecaksınız, iyi ama Amerikalılar diyorlar ki, biz Amerikalıyız, Amerikalı doktorlar bize ve size gelir bakarlar. Hükümet te Amerikalıların gönlünü kırmak istemediği için olur demiş.

Derken Amerikalı doktorların gelmesine Lozan anlaşması mâni imiş, (doktorluk işi vatandaşlarımızı mahsus) bu maddeyi «tasah» etmek icabetmiş, semmisin bu kolaylığı gösteren!M «Aman efendim, mecliste pek bol, bulunan doktorlarımızda bir «hassasiyet, bir «Milli» heyecan! Amerikalı doktorları çalıştırmak demek, kapitülâsyonların geri dönmesi

demekmiş, neler de neler, maydo nozlu köfteler!.. Yani dokunsanız ağhıyacaklar. Peki, meclis ve mecliste ki doktorlarımız hakkı doğru, Amerikalı doktorların gelmesi münasebetsiz, şu halde devletin bütün iktisadi planını bir Amerikalıya tevdi etmek neyin ne Amerikalıya tevdi etmek seyin se si, Amerikan sermayesinin dileği kârı alıp gitmesi neyin nesli, bütün bakanlıkları ellerine vermek neyin nesli.

Bunlar kapitülâsyon olmuyor da, yalnız birkaç doktorun gelmesi mi o kadar «hassasiyet» uyanıdır? Doktorlara gelinceye kadar bu pek «hassas» milletvekillerimiz ittifakla daha neler kabul etmediler: Bre insaf, Yabancı ser-

mayeye kapılarımızı açmak mı kapitülâsyon, yoksa birkaç doktorun gelmesi mi?..

demekle dememek arasında der gibi oluyorum. (Aydnın bun -dan sonra söylediklerini stanagro fi ile zaptetmeğe çalıştımsa da pek bir manâ çıkmadı, şöyle ki:) der - demem - demedim - dem - demedim - dedim - mededim - dem v.s.

Cezaevinden ayrıldım, makamda bulunan sayın Başbakan tarafından kabul edilmek şerefine nail oldum, suallerime vukufa cevap verdiler:

— Biz tarihçiler köprü meselesini günlük politika endişeleri dışında, Proto - Hatilerde tetkik etmek zorundayız. Paflagonya ile Mezopotamya arasında, köprü ve zifasını gören bir kavmin, Frikalıların.

— Efendim, çok doğru, sözünü zî halla kestim.

— İyi dinleyiniz, Neolitik devrinden önce, Forfirojenetlerin tahtına oturan Teodora Sayın Başbakanın aydınlatıcı sözlerinin tamamını -yer darlığı yüzünden gelecekte sayıya yayınlamayı düşünüyoruz.

Marşal planı Türkiye umumi valisi Mr. Dorr'un Bakanlığında çift aylık bir odada çalıştığını duydum. Hemen fikrini almak için kostum, Türk teb'ası olduğum için içeri almadılar. Kendisini dışarda bekledim.

Çıkar çıkmaz yakasına yapıştım; sordum:

— Anadolu'ya alttan mı girmeli üstten mi?

— Biz alttan girdik üstten çıktık. Mamafî siz isterseniz yine böyle yapın. Yalnız işbirliği anlaşmasının şartlarını unutmayın, dedi ve uzaklaştı.

Konuşmalarına İstanbul'da devam ederek önce Yalmanı ziyaret ettim, açık yürekle sorularımı cevaplandırdılar:

— Dostum Thornburg Amerika ile Türkiye arasında altın bir köprü meydana getirecek, akıncı ruhların ifritlerine karşı koyacak, kapanmak üzere bulunan ve ancak benim elimde bulunan tünelin ruhlarına ve borsaya kazandıracağı mânevî değerler.

Büyük gazetecinin fikirlerini (Devamı 4 de)

Amerikalı bir Zenciden Nuh'a mektup

Geminizin zamane isimleri tarafından nihayet bulunduğunu Amerikan gazetelerinde sevinçle okudum.

Bildiğime göre siz her renk ve nev'idan mahfûkatı geminizin de muhafaza eden babacan bir adamsınız:

Rezgimin karalığı yüzünden koskoca Amerikada kendini barındıracak yer bulamayan bana da acaba geminizde yer bulunur mu?

Adam Mezeo McEady'dir. Dün geceyi bir komşunun mahzeninde geçirdim. Karım Wilhelmına gebedir. Kucığında bir tane de 18 aylık var:

Nevyork valisi yardım için gönderdiğimiz istidayı okumadan lade etti. Alışam geç va - kit sokağa atılan eşyalarını zı gören bir Zenci bize acıyıp muvakkaten evine aldı Sokağa atılmamızın sebebi sadece ve sadece rengimizin esmer olmasıdır: Bir de üstelik kanuna ayları hareket suçuyla aleyhimize dava açtılar.

Nevyork şehrinin fakir mahallelerindeki evleri idare eden makama müracaat ettim. Kamyon şoförü olduğum için fakir olmadığımı, bu sebepten bana yardım edemeyeceklerini söylediler.

Burada gecekonduda kura - mıyoruz: Bilmem hiç bizim polislerin resimlerini gördünüz mü? Bizim polislerin elleri so - palıdır. Zencileri de fena döverler ha!

Belkide geminizde bizim gibi İngilizce bilen, rengi kara ve kamyon kullanan cinsten bir mahfûk yoktur. Eğer bizi kabul ederseniz karım da çocuk - larım da size çok minnetdar kalacaklar

Saygılarıla, Mezeo McEady

Büyük Manevralar

Amerikan heyetine men - sup bir subayın minimini iki çocuğu kaybolmuş. Birinin yaşı 3, ötekini yaşı 6 imiş. Bu kış mevsiminde iki çocuğun kaybolması çok üzücü, aranmaları elden gelen yardımın yapılması kadar ta - bir şey yok... Gel gelelim nedense, bu kaybolma bir çeşit büyük manevra halini almış, «koordine» kuvvetler harekete gelmiş, fakat çocuklar, ancak ertesi günü babaları tarafından bulunmuş. Bu fevkalâle olayı, 16.12.1949 Ulus gazetesinde okuyalım (yazı uzun olduğu için parçalar neşrediyoruz:)

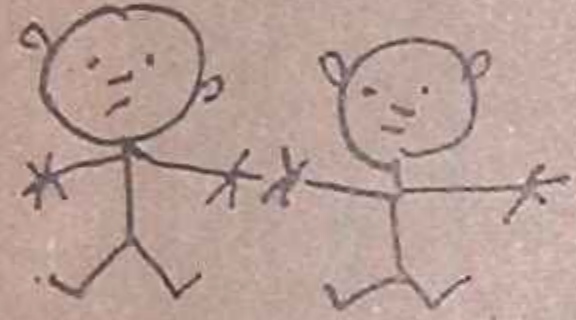
ler tütürülüyor ama, hiç kimsede Amerikalılarda alışık olduğumuz neşe yok...

«— Ya açıkta donmak üzere iseler?..»

Polis köpekleri yok mu - dur? sizde, dediler...

Telefonla sordum soruşturdum... Yokmuş... Amerika - lının biri: «Yardım Heyeti Amerikadan 4-5 polis köpeği getiriyor; dedi, belki yo la bile çıkmıştır...»

«Kaliforniyalı afacanlar, bütün Ankara'yı ayağa kaldırmışlar... Ankara Emniyeti ve Jandarması harıl harıl iki afacanı arıyor, bütün Kavaklıdere halkı uyku - dan uyanmış, iki yavru için dua ediyorlar...»

«Kavaklıdere ve civarı «tarihi» günlerinden birini yaşıyordu: «Jeep» ler, moto sikletler otomobillerin biri geliyor biri gidiyor... Polis - ler, atlı arabalı ayakta, bütün Amerikan «koloni» si te tikte ve telâsta...

Polis kulübelerindeki te - lefonların zırlıtısı birbirini kovalıyor...»

«Bekçiler karış karış, atlı polis ve jandarmalar adım adım etrafı tarıyorlar ama, Douglas'la John'dan eser yok...»

Amerikan Yardım Heyeti bütün vasıtalarını seferber etmiş...

«Binbaşı Terrel'e telefon edilmiş, Çankırı'dan yola çıkmış... Bayan Terrel'in misa fir edildiği ev, asık çehreli Amerikalı kadın ve erkek - lerle dolup taşıyor... Viski - ler içiliyor. «Chesterfield»

Pahalılıktan mı şikâyetçisiniz?

(Son Posta'dan) Civar vilâyetlerden ucuz fiatla temin edilen gıda madde - leri, bugünden itibaren emniyet memurlarına tev zi edilmeğe başlanacak - tır.

O halde hemen vakit kaybetmeden bir yolunu bulup emniyette vazife almağa bakınız.

VAVEYLÂ!

(Necmeddin Sadak'a ithaf)

(Türkiye bir taraftan Batı Konseyine diğer taraftan İslâm âlemine katıldıktan sonra Namık Kemal'in «Vaveylâ» aşağıdaki şekilde okunacaktır.)

Git vatan Kâbe'de siyaha bürün
Bir kolun Paris'de Konseye uzat
Birini Pakistan'da Karaşi'ye at
Kâinata o heybetinle görün.

O temaşaya Truman da âşık olur:
Harp için bir âlem eyliyor izhar
Ki pâreden büyük letafeti var
Meşrebince demek muvafık olur.

Aç vatan göğsünü Amerikaya aç
Açları çıkar da ortaya saç

De ki; ey milyonerler bunlar senindir
Şu mübarek güzel vatanım,
Şu çıplak gezen vatandaşlarım,
Kimi Con'un, Kimi Fon'undur
Tazelensin kanlı yareleri
Ateş dökülsün uçaklardan.
Yakışır mı fakat ölüm bu mihraba?
Atom mu konsun? bedel su bu miz'aba
Milletimin kalmasını mı bir eseri?
Adem evlâdı bir takım cânî
Senden alsın mı sâr-i şeytanî.

«İncesu'dan Çankaya'ya Güven Evlerinden Esat Bağ larına kadar bütün bölge, bir muharebe sahasını andırıyordu...»

Karargâh da, Terrel'lerin eviydi...

Saat 8.15 Binaşı Terrel'in «Jeep» i görüldü... İçinde bizim afacanlar: Trup gi - bi... Başlıkları, kayak biçi - mi pantolonları ikisi de, na zar değmesin cin gibiydi - ler...»

(Ahmetle Mehmet ismin - de, biri 3 biri 6 yaşında iki yavrunun kaybolduğu gün,

aynı ilgi ile aranacakların - dan hiç şüphe etmeyin.

NUH

Büyük bir politikacımızla konuşma

Kendisini Karpiçteki çalışma masasında buldum. Yüzlü gözlü çalı - şmaktan kıpkırmızı olmuş, göz - leri sulanmıştı.

«Efendim bu gidigle memle - ket batacak diyorlar, doğru mu? Bana da bir kadeh ikram etti.

«Yalan, halletmişler. Böyle bir tehlike olsa bu rakı boğazım - dan geçer mi?

«Doğru. Fakat bâzi emârelere ne dersiniz?

«Ne gibi?

«Meselâ aklık?

«Önündeki havyardan aldı.

«Yalan.

«Sefalet?

«Bahk yumurtasından aldı.

«Yalan.

«İşsizlik?

«Mayonezden aldı.

«Uydurma, kızılarm uydur - ması.

«Ya altın ve dövizimizin a - zalmazı? Maliye Bakanı itiraf et - ti.

«Ağzına tıktığı böreklerin çür - düsü arasından.

«Merak edilecek bir şey de - ğil. Kolayı bulunur.

«Nasıl?

«İnce bir dilim üzerine jambon

koyarak ağzına attı:

«Meselâ şeker satarız ve evvel ki sene yaptığımız gibi. Döviz -imiz artar.

«Ya memleket şekersiz kalır - sa?

«Bir kadeh daha yuvarladı.

«Elimizde altınımız, döviz -imiz yok mu? Onları satar şeker alırız;

«Geçen sene yaptığımız gibi.

«Doğru. Halkın korkula - cak bir şey değil. Peki, ya artan dış ticaret açığı?

«Cözlerini kapattı; kendisini ar - kaya verdi.

«Amerika kapatacak.

«Bütçe açığı?

«Amerika kapatacak.

«Ya istiklâl?

«Amerika kapatacak.

«Birden doğruldu. Bir hıyar tur - susu aldı.

«Ha pardon. O zaten kapan - mıştı.

«Peki, affedersiniz b'r şey soracağım: Ya halk güdün birin - de kendisinin sefalet ve işsizliğe sürüklendiğini ve sizin hiç bir şey yapmadığınızı, her işi Amerika - ya bıraktığınızı görür de «sizin orada işiniz ne?» derse?

«Demez.

«Nasıl demez. Ya derse?

«Kızarmış fırıncı dilimine hav - yar sürdü:

«Sen merak etme demez.

«Sustururmuşunuz ya? Hav - yar dilimin ağzına attı.

«Yo, asla! Demokrat bir mem - lekette hiç öyle şey olur mu?

«Peki ne yaparsınız?

«Böyle şeyleri aklına getirt - meyiz. Unuttururuz.

«Ne ile?

«Meselâ muhalefette: O buna - gunu dedi, bu ona bunu dedi, der oyalanır gider.

«Ya bu kâfi gelmezse?

«Yılan masalına benzeyen dâ - valar bağlatırız.

«Bu da yetmezse?

«Nabza göre şerbet veriliriz: Kimin üfritikle, efsunla, kimini spor (1) gültüleriyle ile! kimini ninni gibi şarkılarla uyuturur, serzemletiriz; kimini oynatarak kimini güldürerek, kimini ağlata - rak oyalanır gideriz.

«Ya bütün bunlar da kâfi gelmezse.

«Koltuğuna yaslandı.

«Dış tehlikeyi unutuyorsunuz.

«Büyük politikacıya, büyük mu - vaffakiyetler diledim: İçim mem - leketin geleceğinden emin, yanın - dan ayrıldım.

Röportajcı

T
TUSTAV

Amerikan yardımına neden

14 Aralık tarihli Vatan - dan:

«Devlet Bakanlığı Umumi kâtibi ve Dışişleri Bakanlı - ğı İktisat ve Ticaret Dairesi Umum Müdürü Fatin Rüştü Zorlu Ticaretin serbestleştirilmesi münasebetiyle gazete - cilere şunları söylemiştir:

«Memleketimiz de bu yar - dımlardan (Amerikan yar - dımlarından) istifade et - miş ve kalkınma davasının halletmek yoluna girmiştir»

Nasıl mı?

«Kalkınma davasını» na - sıl «halletmek yoluna gir - dik?» Merak mı ediyorsu - nuz. Buyurun. Yine aynı ha - vadisi yazan gazeteden muhtelif haberler ve man - şetler:

15 Aralık tarihli Vatan - dan:

«İşçilerin durumu vahim - leşiyor.»

«Şehrimizde bulunan 25.000 mensucat işçisi çok kritik bir duruma girmişler - dir.»

«Bursada işsizlik vahim bir hal alıyor.»

«Fabrikaların kapanması işçilerin açıkta kalması, ik tisadî buhranın eserlerini kuvvetle göstermesi... 3000 işçi ekmek gailisine düş - tü... İpek fiyatları korkunç bir şekilde başaşağı düşmektedir...»

16 Aralık tarihli Vatan - dan.

«Dış ticaretimiz 9 ayda 158 milyon açık verdi»

14 Aralık Tarihli Vatan - dan.

Karadeniz sahillerinde aç - lık.»

«Nihat Erim köylünün ha line kendisinin bile ağladı - ğını söyledi»

16 Tarihli Vatan'dan:

Sebebi:

Yine 16 Aralık tarihli Va - tan'dan:

«Sanayicilerin iddiasına

N u h'a

yutturamazsınız

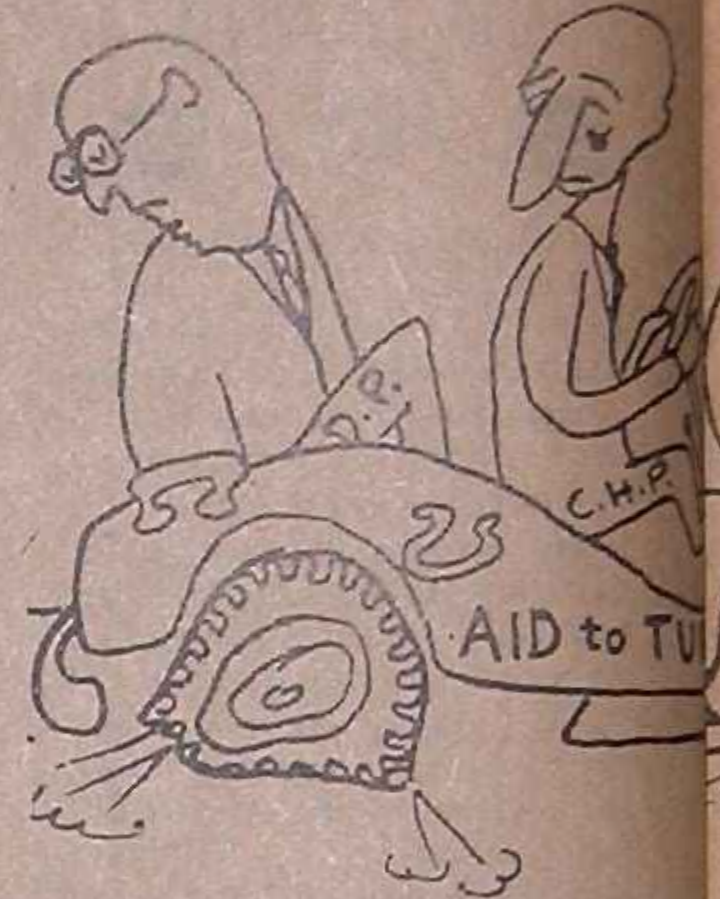
Bundan 20 gün kadar ön - ce Adalet Mensucat Fabri - kasından gazetelerden öğ - rendiğimize göre 200 ü mü - tacaviz işçi çıkarılmıştı.

Bilâhare yine gazeteler - den öğrendiğimize göre Ça - lışma Müdürlüğünün tava - sutu sayesinde bu işçiler di - ğer işçilerin iş saatlarının azaltılması şartı ile tekrardan iş başı yapmışlardır.

Bu işte bir kurt yeniği gö - ren Nuh, Adalet Mensucat Fabrikasına gidip meseleyi tahkik ediyor. Hakikat şu - dur:

Adalet mensucat fabrika - sından hakikaten 200 den fazla işçi kapı dışarı edil - miştir. Ve yine diğer işçile - rin iş saatlerinin yani yevmi yelerinin indirildiği de doğ - rudur. Fakat çıkartılan işçi - lerin tekrardan işe alındığı uydurmadır.

BUYURUN ÇE

göre bir kaç senedenberi memleketi haricden fazla ithalat yapılmaktadır.»

Diğer taraftan Amerikada Amerikada Çıkan «Vord's Business» isimli derginin Kasım 1949 tarihli sayısın - dan:

«Marşal Plânı (E. C. A.) sayesinde Amerikada işsiz - lik önendi. Yeni satış imkân ları yüzünden yeni sipariş - ler alındı.»

Yetiştirene Maşallah!

Amerikan senatosu tahsisat ko - mitesi silâh kuvvetler başkanı Senatör Elbert Thomasson Avru - pa seyahatinden dönüştü Lon - drada yaptığı bir basın toplantı - sinda senatör Alman silâhlanma sının dünya sulhu için ne kadar lüzumlu olduğunu izah ettikten sonra kendisinin her yerde iyi karşılandığını anlatmış. İsveç ve Danimarka krallarını ziyaret et - tiğini söylemiştir. Biraz sonra se - natör sözlerini değiştirmek ihtı - yacını hissederek İsveçte kral ve ya kraliçe olmadığını söylemiştir. «Affedersiniz ben Yunanistandan bahsetmek istiyorum» demistir.

Senatör bir müddet sonra:

«Affedersiniz şimdi İsveçte kral bulunduğunu bana söyledil - ler. Fakat ben pek emin değilim demistir.

(İngiliz «Nev Statesman and Nation» den aynen bilmem daha fazla söze lüzum var mı?)

Kuş beyinlilere :

Evet, Amerikan mallarının hü - cumundan sonra bizim mallara ap - zar arıyorlarmış! Boş pazar bulur larsa satmamazlık etmesinler!

Mamañih, bizde de henüz bü - tün pazarlar kapanmış değil. Me - selâ Karabük mallarına Atpazarı nı, Sümerbank mallarına bitpa - zarını tavsiye eder, ve işleri bu hale getirenlere de kuş beyinlerini gi - dip kuş pazarında satılığa çıkar - malarını tavsiye eyleriz.

T
TUSTAV

rsunuz diyenler hâlâ var mı ?

E NAMAZINA

Yegâne çaremiz:

16 Aralık tarihli Vatan'dan:

«Çalışma Bakanı İşçilere bir bir buçuk ay kadar sab retmelerini ve bu müddet zarfında bütün pürüzleri halledeceğini ve ithalatı durduracağını söylemiş ve miting falan yapmamalarını tavsiye etmiştir.»

Parti tartışmaları

Hani her gün bizdeki o sütun sütun parti tartışmalarını okudukça aklına şu fıkra gelir:

Bir gün, kecinin biri bir hendeglin dibinde yatıyormuş, hendeglin üzerinden bir karaman koyunu atlamış. Fakat, bu esnada kuyruğu biraz acılmış olduğundan aşağıda yatan keçi demiş ki:

— Arkadaş, pek ayıp oldu.

Koyun: Neden?

— Çünkü, avrat mahallin göründü.

Bu cevap üzerine koyun başını sallamış:

— Ayol, seninki her gün mey danda ya, demiş!

Helâlınden

Karaborsacılarımızdan biri 10000 lira kaybetmiş, gazetelere bir ilan veriyor: «Paramı kaybettim, bulup getirene helâlınden is teddi kadar vereceğim.»

Ertesi gün birisi bulup çantayı götürür.

— Filân zat sizmisiniz?

— Evet.

— Paranızı buldum.

— Belki yanlışdır, verin çantayı bakayım bir kere; tamam teğekkür ederim.

— Peki, hani helâlınden vereceğiniz para?

— Anna yaptın ha! Ben helâlınden dedim ama çantanın içinde helâl para yok idi.

Halbuki:

Yukarıda adı geçen U - mum Müdür Ticaretin serbestleşeceğini müjdelerken (!) şunları söylüyor:

Yine 15 Aralık tarihli Vatan'dan:

«Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı (Marşal Plânı idaresi E. C. A. kendisine mensup memleketlerin arasındaki ticaretin serbestleştirilmesi ve ticari rekabete meydan verecek bir hâle ifragi suretile ticaretin serbest rekabet esasına istinat etmesi hususunda karar almıştır.»

Bilmiyoruz:

Çalışma Bakanı Amerika'ya meydan mı okuyor? Yoksa Amerikan mallarının elini kolunu salıyarak yurdu muza girmesine ve memleket ekonomisinin mahvolmasına sebep olan Marşal Plânı İş birliği anlaşmasının altındaki imzasını mı silecek? Bilemeyiz,

Fakat şu muhakkak ki dünya tarihinde hiç bir memleket diğerini bu kadar çabuk yıkamamıştır. Marşal plânının bu husustaki başarısı ne kadar öğülse yeridir.

Hâlâ var mı?:

Bütün bu olaylar karşısında:

«Canım ne diye boyuna Amerika'ya çatıp duruyorsunuz? Başka iş mi kalmadı?» diyenler acaba hâlâ var mı? Acaba onlar hâlâ seçim, meçim, dil, mil, meselelerin de mi meşgullar? Bütün bunlara rağmen hâlâ vatan severlik, halkçılık iddia edebilecekler mi? Hâlâ Amerikan yardımını deneyen şey fa kir milletleri sömürmek, Amerikan milyonerlerine para kazandırmak ve Amerika'ya kâda iktisadi buhranı önlemek için Amerika'nın başka milletlere zorla kabul ettirdiği bir vasıta olduğunu görmeyecekler mi?

Hayır:

Görmiyecekler ve görmezler de. Çünkü bütün bu siyasetin seyyiesini çeken Türk İşçisi, köylüsü ve fakir halkı olduktan sonra bu dış politikadan dönmek için ortada bir sebep yok demek tir:

NAZİK insanlardır

Tarım Bakanı bir çok çiftçi ile konuşmuş, bir derdiniz varsa Allah aşkına bana söyleyin, demiş. Cevap ne olsa beğenirsiniz? Hepsi saygı ile teşekkür etmişler, bir derdiniz yok, demişler.

Şaşırınız değil mi? Canım bunda anlamıyacak ne var? Bizim köylüler nazik insanlardır. Tarım Bakanına «dilleri varıp artık sana ihtiyacımız kalmadı» diyorlar.

Ölüm ticaretinin cilveleri

(Frederic Mulley ve Fennner Brockway isiminde iki İngiliz tarafından, Amerikan hükümetinin eline geçmiş olan vesikalara dayanarak yazılmış olan «Death Pays a dividend», (ölüm para getiriyor) isimli eser büyük bir insanlık komedisini ihtiva etmektedir: Silâh Ticareti. Her sayımızda bu eserden çıkarılmış garip ve o

nispette acı vakalar bulacakınız)

Modern silâh tüccarlarının babası

Modern, yani vatan ve mil liyet düşünmeden, silâh ticareti yapanların babası Alman Alfred Krupp 1866 Prusya-Avusturya harbinde hem kendi hükümetine ve hem de Avusturya hükümetine silâh satmakta idi. Königsgsburg harbinde ırk bağları ile birbirlerine bağlı olan Alman askerleri birbirini Alman silâhları ile öldürdüler ve kari aynı adam aldı.

Krupp 1870 Fransız - Prusya harbinde Fransa İmparatoruna da silâh tek -

YENİ Konferanslar

Sorbonne Üniversitesi profesörlerinden François Perreux, İstan bulda «Hibe Ekonomisi» mevzuu bir konferans vermiş Doğrusu ekonominin bu dalını bilmiyorduk; ya ni duyduk. Herhalde Amerika'nın hibe suretiyle ötekine berikine dağıttığı paraların ilmi olacak. Gene öğrendiğimize göre sayın profesörden sonra, bu seriden başka konferanslar da verilecektir: Okuyucularımıza bildiriyoruz:

Sadaka, Ekonomisi Necmeddin Sadak tarafından.

Yalvara yakara borç isteme Ekonomisi Cemil S. Barlas tarafından.

Para alıp can, kan satma ekonomisi Hüseyin Cahit Yalçın tarafından.

Para verip arkadan kazık atma ekonomisi Bir Amerikalı tarafından.

Kırk dakika konuşma ekonomisi: Sarper tarafından (Truman'ın bir mesajile)

Plânsız kaçakçılık

Paris 16 (A. P.) 7 Amerikalı dün akşam Pariste bir garda mübim miktarda külçe ve sikke altın kaçıracakları sırada yakalanmışlardır. Bunların, dipleri iki katlı olan bavullarında, mühim miktarda naylon çorap da ele geçirilmiştir. Amerikalılar tevkif edilmiştir!

Anlaşılan bu adamlar «plân» kaçakçılardan değilmiş, yoksa memleket sınırlarını kodaman ustalaları gibi kolayca aşırırlardı.

DERHAL:

ABONE OLUNUZ

Kısa bir zamanda bayilerde biten eski sayımızı idarehanemizden aldınız.

lif etti. İmparator Generaline verdiği cevapta şöyle diyor:

«İmparator insanlığa büyük hizmetler vaad eden sayınlinizin muvaffak olmasını ve gelişmesini candan diler.»

Harp çıkmazsa hâlimiz fena!

Birinci dünya harbinden evvel Avrupada durumun gerginleştiğini gören meşhur Amerikan Colt silâh kumpanyası silâh imalatını arttırıyor, fabrikasında yeni tesisler yapıyor, ve Avrupa da satış acentahkları açıyor.

Colt kumpanyasının mektuplarını müsadere eden Nye komitesinin eline o sırada Avrupa acentasından fabrikaya yazılmış olan şu mektup geçmiştir:

«Fabrikamız harbe hazır landığı halde harp çıkmasa çok fena duruma gireceğiz, bu felâketi önlemeğe çalışıyorum.»

Silâh nasıl satılır?

Bir hükümete düşmanın elinde kudretli bir silâh olduğu gizlice söylenir. O hükümet buna inandı mı sipariş alındı demektir. İşte bir misal:

Colt kumpanyası Güney Amerika mümessilinin fabrikaya yazdığı 22 Eylül 1923

tarihli mektuptan (bir iltibasa mahal vermemek için hükümetin ismi komite tarafından açıklanmamıştır.)

«Eğer (x) hükümetine silâhlarımızı satabilsek diğer hükümetler de Colt silâhı almak zorunda kalacaklar ve satışınız artacak.»

(Silâh fabrikatörleri koskoca İngiliz hükümetini ve Çörcili nasıl kafese koydular. Gelecek sayımızda okuyunuz!)

Toprak verilmiş FAKAT...

Adana C. H. P. Merkez İlçesi Konusunda İhtifan Ulus muhabirini dinleyin:

«Bu ilçe teşkilatının tesbit ettiği dileklerin okunmasına geçildi. Bu arada bilhassa merkez ilçeye bağlı 161 köy halkının yüzde 60'ının topraksız olduğu, hazi neye ait olan bu semtteki arazinin köylülere tevzi edildiği halde bağkalarının tasarrufunda bulunduğu belirtilerek seyyar bir kadastro teşkilatının mevcut ihtilâfları halletmesi isteniliyordu.»

Demek toprak tevzi de para etmiyor, toprak «başkasının» ağalarının beylerin elinde, bundan başka köylünün yüzde 60'ı topraksız, hey gidi Çukurova hey

MEKTUP

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Ahmet usta, işler yaş... Şu lağam işinden de ekmek çıkmadı, çalışmasına çalıştı, Evet büyük konağın birikmiş bisliğini pâkledik, evet peşin beş on kuruş aldık... Peki on lira para kesmek, büyük konağın hanımına yakışır mı? On lira benden, on lira Hacı Farfaradan, on lira Memo Durmuştan, etti mi otuz... Ahrazla barabar, kırk... hanıma dedim ki ne, sen dedim, bu otuz lirayı itinden atından sakınmazsın, bize yazık değil mi? Çocuğumuz aç, büyük konağın hanımına yakışır mı bu, bak yenmesi kolay da temizlenmesi zor... Sen dedi, yediklerimi ağzına alacak adamımsın dedi, affetmişsin baci dedim, doğru konuşacaksan konuş, ben dedim çeneme kadar... Batarım da bisetmem, emme kötü söze gönlüm razı değil, Bak şo on liramızı güzel güzel vir... Vermiyorum herif, git bildiğine şekâyet et demesin mi! Halbuysana güzel güzel ver, yoğusa kem söz dinlemedense çeker giderim diyecedin. Hani başka şey düşündümse iki gözüm çıksın.

Hanım dellendi, ahrazı gösteritti, bak dedi gül gimim çocuğa, onun heç sesi çıkıyor mu!... Hanım dedim, bu çocuk ahraz, dili dönmüyo emme, içinden konuşuyo, içinden ne dediğini sana hekâye etsem, mahkemelik oluruk!... Vay dedi edepsiz arsız seni, dedi seslendi içerden bir Arnavut Bekçi geldi, emme herif palabıyıklı, babayığit namus bre! deyin girişti, gaylı biz de boş durmadık, ahraz dişleriyinen herifin bıyığını koparttı... Neyse uzun sözün kısası karakola düştük, karşıma o kumser çıkamasın mı!... Şo krav işindeki kumser, gene mi sen dedi, başefendi dedim, b' dedi dedim, büyük konakta affedersiniz... temizliyoduk, selâmettilen işi bitirdik, büyük konağın hanımı... sus dedi kumser, onun ismini ağzına alamazsın, o senden şikâyetçi, sen ondan şikâyetçi olamazsın, olursan hakkında hayırlı olmaz... Şikâyetçiyim başefendi, taş çatlasa şikâyetçiyim... Gel ha ver ha, seni Kıravcı seni, dedi kumser, aldı içeri, neyseki büyük hanım şikâyetçi değilmiş, kumser meğerkine iyi adammış, gel oğlum dedi, gel sana bir hatıra armağanı edcem, futurafını çektirecem bedâve dedi. Çektirdi, emme karakola geldi futurafçı, bi bu yandan bi o yandan, arabı senin ötekiler benim dedi kumser, hatire dedi... Neyse ki Senem'e beş on kuruşlak futurafının arabını gönderttim, pek o kader benzememiş gene de Allah razı olsun kumser beyden gene de güzel adamımsın... emme arabı kendine saklasa da öteki futurafı bana verseydi olmaz mıydı... Ahlıma kötü şeyler geliyo emme, iftirâ etmek istemem. Ne dersin kardaş?

Veli YILMAZ

Köprü mü, Tünel mi?

(Başarafa 1 incede)

toparlamak için bir an gözlerini kapamasından istifade ederek sı - vıttım. Bundan sonra Büyük Do - gu sarayında Necip Fazıl Kısa - küreği ziyaret ettim, huzura alın - dım, maksadımı anlatmağa vakit kalmadan bendenize sualler tev - cih ettiler:

Siz Parmaksız Necibi mi, Şeyh Fazlı mı, yoksa prens kısaküreği mi görmek istiyorsunuz?

— Hangisi evde ise, ben sırf köprüdün.

— Kısa kesiniz, poker oynama - sını biliyorsanız Parmaksız Necip partiye hazır, Büyük Doguya abo - ne olacaksınız Şeyh Necip sizi almazdan önce, yok bir teber - rüde bulunacaksınız, prens Kı - saküreğ karşımda.

Çabuk olunuz!

Fena duruma düşmüştüm, me - teligim yoktu, çaresiz açık pen - cereden atlayıp kaçtım.

Biraz kendime gelmek için Hamdullah Suphi beyefendinin aşûde konağını ziyaret ettim, Ru - manyada katlandığı mahrumiyet - leri unutmak için mütevezi bir hayata kendini vermiş olan üsta - dın kapısında şu ibareyi okudum: Türk ocakları ve Alafrangalar ge - nel merkezi. Beyaz saçlı genç üs - tad meşhur tebessümleri ile cevap verdiler:

— Bir Türkçü sıfatla köprüden geçip Asyadan Avrupaya varma - yı, bir Alafrangacı sıfatla de tü - nelden geçip Avrupadan Asyaya varmayı tercih ediyorum, ancak bu işte müstakim Hristyanlık ve Müslümanlık icapları ne ise, o olur efendim.

Bir daha S. O. S.

(Başarafa 1 incede)

bir sahaya yayılırlar. Müttefik kuvvetlerinin yerlerinden bir ok gibi fırlayarak birinci gün Berli - ne, ikinci gün Stettin hattına, ü - çüncü gün Varşovaya varmaları gerekür.

Atlantik Paktına dahil devletle - rin Milli Savunma ve Genel Kur - may Başkanlarının gizli toplantı - lar yaptığı; Almanyanın silâhlan - dırmasına karar verildiği; Ame - rikan Akdeniz filosunun takviye edildiği, şu günlerde verilen bu iki demekten, şu neticeler çıkıyor:

1 — Batı Avrupa memleketleri ile Akdeniz memleketleri, binaena leyh Türkiye, artık bağımsız mil - letler değildir. Bunlar Amerikan hâkimiyeti altına girmişlerdir. Foster Dullesin, Amerikan siya - sı hudutları hakkındaki sözleri, şüpheye yer bırakmayacak kadar açıktır.

2 — Amerika üçüncü bir dün - ya harbini hazırlamakla meşgul - dür. Son ümidleri olan Marşal plâ - nının yürümemesi, Amerikan ikti - sadiyatını öyle bir çıkmaza sürük - lemiştir ki, sermayeci çevreler için tek kurtuluş yolu, üçüncü bir dünya harbinin hesapsız harb - malzemesi israfı şeklinde görünü - yor.

3 — Türkiye topun ağzındadır. Müttefik ordularına bir hareket üssü olacak; Anglo - Amerikan menfaatleri yoluna evlâdlarının kanını dökmek zorunda bırakıla - caktır.

Artık, siz isterseniz hâlâ Ame - rikanın barışı korumak için ça - hışına; sırf bu maksatla silâh - lamp dünyayı silâhladığına ve milletlerin bağımsızlığına saygı gösterdiğine inanınız.

NUH

sunarak uzaklaştım, idmanla meşgul bulunan şampiyonumuz Celâl Atığı ziyaret ettim, derhal açık bir cevap aldım:

— Anam babam iş meydana (millî aslanımız minderde köprü kurdı ve sustu), köprüye taraf - tar olduğu anlaşılıyordu, teşekkür ederek ayrıldım, Fenerde haşmet lû Patrik Atenagorası ziyaret et -

tim, bekleme odasından bile «Ak - sios» nidaları duyuluyordu, kapı açıldı ve nûranî patirğin odasına alındım, derhal cevap verdiler:

— Ben Bebekte soyledî. O Tru - man seni çok sevmiş, ma pasa - kamu gel sakalını op.

— Sayın patrik, ben sırf köp - rümü.

— Ben anladı, gel sakalı op, o Truman opti, sen neden opmedi, tünel parası, Truman verdi; gel sakalı.

Bu değerli şahsiyetlerin cevap - ları beni biraz şaşırtmıştı, so - kakta ilk rasladığım adama fik - rini sordum, aldığım cevap dâhil dürlüç:

— O dalgayı biliriz ağabey, gel - sin mutahassis, gitsin heyet, ara - da da Allah ne verdiyse... Karde - şim, araba vapuru nemize yet - mez.

ADIVAR'DA ADIVAR...

Adıvar, Yalmana gönderdiği bir mektupta bugünkü gelişitten ü - midini kesmemesini 4 yıldan beri kanunî teminat altında olmasa - nı bile memleketimizde tam bir ba - sını serbestisi bulunduğunu (he - men şunu söyleyelim ki, meğer bizler bulunmaz bir demokrasi ve serbestlik içinde yaşıyormuşuz da haberimiz yokmuş. Üstada bizi i - kaz ettiğinden dolayı nasıl teşek - küre edeceğimizi bilemiyoruz), ken - di gibi - yani Yalman gibi demek istiyor - fikir ve hürriyet müca - hâdâta, binaen zerrindîye, kâşp - dıklarımı, J. J. Rousseau'nun bile böyle haller başına geldiğini, 12 Temmuz beyanamesinin sadece nalınca keseri gibi her şeyi kendi ne yonttuğu yolundaki tefsirlerin doğru olmadığını ve daha neler de neler... Üstadın bu ultra optimist nasihatnamesi karşısında ne dü - şündüğünü baş yazarımız Nuh - dan sual ettik:

— Tahsisatı, menfaatı, maası - kosılmıyenler kolay kolay bu gidi - şattan ümidlerini kesemezler, de - di.

At da sensin Eşekte sensin

Eskiden zengin bir ağa usakları - nı çağırarak, kimine at, kimine merkep, kimine silâh, kimine ku - maş ihsan eyler...

Bu sırada her nasılsa Ahmet a - ğa namındaki uşağını unutmış - olduğundan Ahmet ağanın elçisi - suratından anlamış olmalı ki;

— Merak etme Ahmet ağa, bir - gün olur sende taltif ederim.

Demesi üzerine; Ahmet ağa ne - zaketen kandilli bir temennahla teşekkür ettikten sonra:

— Efendim, niçin merak ede - yim Sen sağ oldukça benim için silâh da sensin, kumaş da sen - sin at da sensin eşek de...

RADYO

Radyo vergileri

Ham — İstanbul radyosu - nu açtılar diye radyo vergi - lerini bir kat daha arttırı - yorlar.

Nuh — Eğer her karış yol yaptıkça yol vergisini, her stad ve Açık hava Tiyatro - su ve Yeşil Saha yaptıkça belediye vergilerini her yeni istasyon açtıkça radyo ver - gisini arttıracaklarsa vay bu milletin haline???

“ŞAHT,, name

İstanbulda Türkçe olarak çı - kan Alman gazetesi Yeni İstan - bul'un (Die Neue Istanbul) 15 a - rahık sayısında, Hitlerin başarısı - nı temin için milyonlar tedarik e - den Nazilerin eski alkol hocası dok - tor Şaht (Schacht) için şu methi - yeyi okuduk: «... Şahtın mevkîli Bismark'ın azlinden sonraki mev - kîlini andırıyor. İhtiyar prensin inziva köşesinden gelen sözü, bir meşale gibi gidilecek yolu aydın - latırdı. İktisadiyat sahasında Şaht buna benzer bir iktisat payesine varmıştır.»

«Yeni İstanbul» un sahibi Fon Habibestayn, Alman mali serma - yedarlığının keşarlanırsı delah - nı, yine Alman emperyalizminin babası sayılan Bismarka benzeti - lende gerçekten isabet vardır. Ek - kat acaba, Hitler rejimi ile ikti - sadî iş birliği yaptığı için kara - listeye girdiği (heş böyle bir şey kalmadı ya arktı!) rivayet olunan B. Habl Edip Törehan, bu satır - larla Nazilerin ilk iktisat Naziri - na karşı minnet borcunu mu öde - mek istemiştir yoksa?

Var kıyaset!..

C. H. P. Grup içtimanda, baş - ta Meclis Reis Vekillerinden Raif Karadeniz olmak üzere, bütün Ka - radeniz milletvekilleri ağınlılar a - gızlarını, yumuşlar gözlerini, bu bölge halkının kötü durumunu lû - tün açıklığı ile ortaya dökmüşler. Fırat, suyun Taht Karadeniz, bu sahil halkının ot ve ağaç kabuğu yediğinden acı acı bahsetmiş.

Bu sözlerle ve bu tenkidlere hü - kûmet adına Başbakan muavini pek sayın Nihat Erim cevap ver - miş. Neler neler demiş biliyor mu sunuz?

Sayın devlet adamı buyurmuş - lar ki, Karadeniz halkı sefalet bed - bahtlıkta yalnız değildir. Doğu vilâyetlerindeki bazı vatanşaların durumları ile kıyas edilirse, bu halkın kendilerini mesut ve bah - tiyar addetmeleri lâzımdır.

Ot ve ağaç kabuğu yiyenlerin ken - dilerini mesut saymaları lâzım - geldigine göre, Doğu illerindeki halkın durumunu artık, siz var kıyas edin!..

Sahibi ve bu nüshada yazı

işlerini fillen idare eden:

NAHİT ÜSTEMİR

İdare Yeri:

Ankara Cad. No: 37, kat: 3

Mektup Adresi:

Posta kutusu 12, Tophane,

İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI:

Seneliği: 480 Krş.

Altı aylığı: 240 Krş.

Dizgi: ANIL Matbaası

Onan Basımevi

NUHTAN SORUN

Okuduğunuz gazete ve mecmuaları; bulunduğunuz partiyi; hoşlandığınız film ve piyesleri, beğendiğiniz roman ve hikâyeleri bildiriniz size bilgi ve zevk dereceniz ve az çok karakteriniz hak - kında malûmat verelim!

Yalnız size peşinen şunu söyleyelim ki cevabı ahncı kızmaca - yok. Zira dünyada yüzüne karşı kusurları söylendiği zaman sinir - lenmiyecek ve yine yüzüne karşı meziyetleri sayılıp döküldüğü takdirde böbürlenmiyecek pek az insan vardır. Biz sizlerin hakiki dostunuz olduğumuz için daima kusurlarınızı gösterecek ve yapıcı; müsbet tenkidlerde bulunmaya çalışacağız. İsimlerinizi rumuzla belirteceğimiz için bunları negretmekte de bir mahzur görmüyoruz. Okunaklı olarak yazıp göndereceğiniz soruları (NUH ADINA) ve aşağıdaki adrese yollamanızı rica ederiz.

ADRES: Posta Kusu 12 Tophane — İSTANBUL

Yazılarımızın çokluğu Nuh' - un cevaplarını yayınlama - mıza imkân bırakmadı; o -

Bir şeref daha kazandık..

Birleşmiş Milletler Kurulunun Sağlık Teşkilâtına mensup bir doktor Türkiye'ye gelmiş Bu muh - terem şahıs gazetelere verdiği be - yanatta, Türkiye'nin bulunduğu içtimal ve sihhî durum bakımın - dan, Akdeniz bölgesi verem etüd merkezi olacağını söylemiş.

Eh! seçimlerin yaklaştığı şu de - virde, Halk Partisi ne kadar sevin - se, ne kadar böbürlense yeri - dir. Eğer, yirmi beş yıllık şu fera - setli kıyasatlı idare olmasa idi, verem alanında bu derece ilerleme - ler kaydedemez, kendimizi dünya milletleri arazında tanıtmaya şerefi - ne nail olamazdık

Aynştay'a göre 4 üncü dünya harbi?

Son günlerde Aynştay - nı ziyaret eden gazeteci - lerden biri büyük âlime sormuş:

— Üçüncü dünya harbi hangi silâhlarla yapılacak tır dersiniz?

Aynştayn:

— Vallahi üçüncü dün - ya harbinin silâhlarını kat'i olarak söyleyemem ama dördüncünün kını - gayet iyi biliyorum.

— Nedir?

— Taş ve sopa

Bilmez olurlar mı hiç; bili - yorlardı, amma yirmi beş yıldır emir almadan çalış - tıkları için zamirlerini içle - rinde saklıyorlardı. Allah razı olsun şu Truman'dan. Tâ dünyanın öbür ucundan, Dicle ile Fırat arasının bir cennet olduğunu görüyor da bize haber veriyor. Söyle! Ağzın dilin var olsun. Biz cennetliklere anlat, anla - mazzak uzmanlarını yolla, sermayedarlarını yolla; bu - rada bankalar, şirketler ku. Tabii sonunda siz mü - bareklerin bütün bütün ge - leceğiniz yer burası. Biz za - ten cennette olduğumuz i - çin haberimiz yoktu.

O mâhiler ki derya içre - dir deryayı bilmezler.

«Nuhun Gemisi» ne abone olunuz ve aşağıdaki ku - ponu doldurup bize gönderiniz.

Nuhun Gemisi

Ankara Caddesi No: 37 Kat 3

İSTANBUL

Bugün posta havalesile adresinize ... 6 aylık 1 sene - lik abone bedeli olan ... kuruşu gönderdim. Size ay - rıca üç tanıdığının isim ve adresini bildiriyorum. Abone olmaları ihtimali olduğundan kendilerine eski sayılarınız - dan nümune olarak bir kaç tane göndermenizi rica ede - rim.

İsim:

Adres:

Üç tanıdığının adresi

1 — İsim:

Adres:

2 — İsim:

Adres:

3 — İsim:

Adres:

